

Temat: Jastrzębie i gołębie – Konflikt

Część 1: Jak rozwijają się konflikty?

Konflikt jest częścią zachowania człowieka, tak samo jak współpraca. Jaki wpływ ma to na codzienne życie poszczególnych ludzi i całych społeczności i jaki wpływ miało na życie narodów w przeszłości?

Wyniki uzyskane w tej części

Uczniowie będą w stanie:

- przeanalizować przyczyny i konsekwencje konfliktów
- zrozumieć rolę jednostek i grup w rozwoju konfliktu
- zdać sobie sprawę z pozytywnych i negatywnych aspektów konfliktu

Dostępne materiały

Materiał 1: Mapy, fragmenty artykułu, mural

Materiał 2: Fragmenty artykułów, definicje, obraz

Praca w grupach 1: Przyczyny (czas trwania 15 minut)

Podczas tych zajęć uczniowie, wychodząc od pojęcia stosunków międzyludzkich, zidentyfikują przyczyny, które skłaniają ludzi do konfrontacji. Nauczyciel dzieli klasę na cztery grupy, dając każdej z nich duży arkusz papieru, na którym jest wypisany jeden z rodzajów stosunków międzyludzkich. Następnie poleca uczniom wypisanie na arkuszu możliwych przyczyn konfliktów między ludźmi w danej kategorii stosunków.

- „Sąsiedzi”
- „Rodziny”
- „Przyjaciele”
- „Koleżdy z klasy lub z pracy”

Potem nauczyciel przeprowadza dyskusję na forum klasy, aby porównać i zestawić poszczególne propozycje. Aby skłonić uczniów do zastanowienia się nad szerszym kontekstem i nad kwestią, w jaki sposób pojawiają się i rozwijają konflikty na skalę krajową i międzynarodową, nauczyciel poleca im przekształcenie poprzednich propozycji w szersze pojęcia. Mogą to być takie idee jak nierówność, niesprawiedliwość, dominacja, ucisk, poglądy polityczne i ideologia, ambicja, konkurencja itp.

Ćwiczenie 1 (z całą klasą): Rewolucje (czas trwania 15 minut)

Podczas tych zajęć uczniowie po stwierdzeniu, co jest przyczyną konfliktu, rozumieją, w jaki sposób te przyczyny mogą skłonić ludzi do wspólnej walki o zmianę. Przyjrzą się trzem szczególnym momentom w historii i porównają je: zamieszkom na Bliskim Wschodzie w 2011 r. („arabska wiosna”), rewolucjom w będących pod kontrolą ZSRR krajach Europy Wschodniej w 1989 r. oraz ruchom rewolucyjnym w Europie w 1848 r.

DOM HISTORII EUROPEJSKIEJ

Najpierw nauczyciel poleca uczniom, żeby przyjrzyli się mapom z materiału 1. Być może trzeba będzie przypomnieć lub streścić ich dotychczasową wiedzę na ten temat, aby upewnić się, że dobrze rozumieją specyficzne okoliczności, w jakich każdy z tych ruchów rewolucyjnych się rozwinął. Nauczyciel wprowadza pojęcie „rewolucji o efekcie domina”, którego można użyć do opisanie wszystkich trzech zdarzeń.

Następnie poleca uczniom, żeby przeczytali fragment artykułu historycznego z materiału 1.

Mają zidentyfikować i wyliczyć podobieństwa i różnice między wydarzeniami z lat 2011, 1989 i 1848, analizowanymi w artykule. Nauczyciel uwzględnia zebrane informacje w dyskusji na forum klasy, a na zakończenie pomaga uczniom sformułować definicję pojęcia rewolucji, która odróżnia ją od innych konfliktów: rola społeczeństwa obywatelskiego, rola ideałów itp.

Podsumowując zajęcia, nauczyciel poleca uczniom przedyskutowanie znaczenia murala, który jest ostatnim dokumentem w materiale 1. Jakich symboli użyto do przekazania pojęcia rewolucji? Jak to się ma do przypadków omawianych podczas zajęć? W szczególności dlaczego w odniesieniu do tego murala użyto pojęcia „wiosna” w kontekście wydarzeń z 2011 r. i 1848 r.? Czy jest to uzasadnione?

Praca w grupach 2: Kultura przemocy (czas trwania 15 minut)

Każdy konflikt może być zarzewiem przemocy. Na tych zajęciach uczniowie zastanowią się, jak w społeczeństwie może rozwinąć się kultura przemocy dzięki sposobom przedstawiania przemocy.

Nauczyciel inicjuje dyskusję na forum klasy, w której uczniowie odpowiedzą na następujące pytania:

- W jaki sposób niektóre rodzaje rozrywki lub zajęcia w czasie wolnym mogą narazić na ryzyko przemocy?
- Czy myślisz, że takie narażenie powoduje u ciebie gwałtowne zachowanie? Uzasadnij odpowiedź pozytywną lub negatywną.
- Czy sądzisz, że rozrywka lub zajęcia w czasie wolnym, które gloryfikują przemoc, coś mówią o stosunku społeczeństwa do przemocy?

Uczniowie porównają teraz sytuację Włoch współczesnych i po I wojnie światowej, kiedy gloryfikacja przemocy, zwłaszcza w dziełach niektórych artystów, wspierała pojawienie się faszyzmu. W szczególności zapoznają się z dwoma artystami futuryzmu z tamtych czasów: poetą i malarzem Filippo Tommaso Marinettim (1874-1944), autorem Manifestu futuryzmu i jednym z pierwszych zwolenników Narodowej Partii Faszystowskiej, oraz z malarzem Alfredo Gauro Ambrosim (1901-1945), który pracował dla Benito Mussoliniego w latach 1920–1940.

Nauczyciel poleca uczniom przeanalizowanie dokumentów z materiału 2 i przedyskutowanie ich w małych grupach. Następnie prosi ich o napisanie odpowiedzi na następujące pytania:

- Jak postrzegana jest przemoc w tym fragmencie Manifestu futuryzmu?
- Czy sądzisz, że można uznać ten fragment Manifestu futuryzmu za nawoływanie do nienawiści, zdefiniowane przez Radę Europy? Dlaczego?
- Co ten portret Mussoliniego namalowany przez Alfredo Gauro Ambrosiego mówi o związkach między futuryzmem i faszyzmem we Włoszech po I wojnie światowej? Opisz wizualne elementy, które przyczyniają się do powstania tego wrażenia. (Uwaga: aeromalarstwo to technika wprowadzona przez futurystów w 1929 r. oparta na przekonaniu, że latanie stwarza nowe perspektywy i nową rzeczywistość do odzwierciedlenia w malarstwie.)